

ಕರ್ತೃಕದ ಬಂಡೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು!

ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ 22 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ, ರಾಯಚೌರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಾಂಡಾಳದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮುಖಿಯಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಜನೇಯಸ್ತಾ ಮಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನೇರಿ ಮೇಲೆ ತಲಪುತ್ತಿದ್ವಾತೆ ಹೊದಲು ಅಂಜನೇಯನ ಒಂದೂಪರೆ ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಪಾದಗಳ ದರ್ಶನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾದಗಳಿಂದಲೇ ರಾಘವೇಂತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿತಿಗೆ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ತರಳಲು ಸೂಚನೆ ಲಭಿಸಿತ್ತಿಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಧಿ.

ಮುಂದೆ ಬಂಡೆಯೋಳಿನ ಗುಹೆಯಂತಹ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಜನೇಯ ಸ್ಥಾಪಿತ ಮುಖಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪಂಚಮುಖಿ ಬೇಕ್ಕಿ ವಿರುಹ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದು ಹಿಂದುಗಡೆ ಸುಮಾರು ನೂರು ಏಂಟರ್ ಕ್ರಮಿಸಿದರೆ, ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಂಡೆಯೋಂದನ್ನು ಕೊರೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿಯ ಮಂದಿರ ಗೊಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸುಖಾತ ವಾನರ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧಾಕ್ಷರಿಯ ಬಂಡೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅವಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಮತ್ತು ದಿಂಬಿನಾಕಾರದ ಹಾಗೂ ವಿಮಾನಾಕಾರದ ಎರಡು ಬಂಡೆ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಂದಿರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಲಗಿರುವ ಬೃಹತ್ ಅನೇಗಳಂತಹ ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂಡೆಯಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

—ರಮ್ಮಾ ಶೆಟ್ಟಿ ರಂಚಾಳ್, ಮುಂಬೆ

ಬಾಲ್ಕನಿಯಲ್ಲಿ ವೆನಿಲಾ

ತಾರಸಿ ತೋಟಗಳಿಂದರೆ ಕೇವಲ ಹಾವಿನ ಅಥವಾ ಆಲಂಕಾರಿಕ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೇಕೆಂಪುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ಸಿಮಿತವಲ್ಲ. ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ದಿನನ್ನು ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿ ಬೇಕಾಗಳನ್ನು ಯಶ್ವಿಯಾಗಿ ಜ್ಞ ತಾರಸಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ವೆನಿಲಾ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಗಳಾರಿನ ಹೀಣ್ಣಾದಾಸರಹಳ್ಳಿ ಬಳಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಬಡಾವಣೆಯ ಗ್ರಹಿಣೆ ಮಧುರ ಮಂಜನಾಧ ನಾಯ್ಕು, ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಕನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ಯಶ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹವಣ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಮಧುರ, 'ಇದು ಸುಲಭದ ಕ್ಷಮಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ಗಿಡ ಪರ್ವತಕ್ಕೆಮ್ಮೆ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೂ ತಾಳ್ಳೆ ಬೇಕು. ಹೂ ಬಿಡುವಾಗ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ತಂಪಾದ ವಾತಾವರಣ, ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಈ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಎಲೆಗೊಬ್ಬರವನ್ನೇ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಬೇಕೆಂದ್ರೀಯೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

'ತಾರಸಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಕೆಂದ್ರೀಯೆ. ಇದೇ ಮಾದಲ ಬಾರಿಗೆ ವೆನಿಲಾ ಗಿಡ ಬೇಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಹಸಿರು ಬೀನ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಯಿ ಹಳದಿ ಬಣಿಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವ ಅವರು 'ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಈ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಕೆಂದುವುದು ಬೇಗಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಗೆ ನೇರು ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆ' ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

'ಈ ಬಾರಿ ಒಂದು ಕೆ.ಬಿ.ಯಾಷ್ ಹಸಿರು ಬೀನ್ಸ್ ಸಿಗಬಹುದು. ಎರಡನೇ ಅವಧಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಿಸಿದ ನಿರ್ಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಗಿಡದ ಎಲೆಯ ರಸ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಾಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತುರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಿಡದ ಪೂರ್ವಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವೆನಿಲಾವನ್ನು ಪ್ರಾ ಕ್ರೀಮ್, ಕಾಕೋಲೇಚ್, ಟೀ ಸೇರಿದಂತೆ ಮುಂತಾದ ಉತ್ತರಾಂಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಷಿಧ ರಿಇಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ವೆನಿಲಾ ಬಳಗೊಂಡ ಉತ್ತರಾಂಗವು ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುಬಾರಿ ಪದಾರ್ಥ ನಿರ್ಸಿಕೊಂಡಿದೆ' ಎಂದರು.

—ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್, ಹೀಣ್ಣ ದಾವರಹಳ್ಳಿ

